

Landschappelijk inpassingsrapport

Wonen in het broekland
Heemselerweg 1 Mariënvelde

Aanleiding en doel

Wonen in het landschap

Dit plan wordt gemaakt in aanvulling van de planne die zijn uitgevoerd door van Westrenen in opdracht van Jan Hulshof. Het boerenbedrijf idat sinds de jaren 30 op deze plek bedrijf voerde is beëindigd. De Loopstal wordt verplaatst naar een andere locatie in de Achterhoek en daarvoor in de plaats wil de opdrachtgever een gebouw met twee woningen terug bouwen.

De vrijkomende ruimte en het nieuw te bouwen huis moeten Landschappelijk worden ingepast. In dit plan vind je een landschappelijke analyse, een inrichtingsplan en een beplantingsplan.

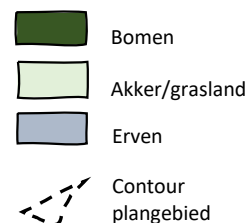
In de filosofie van het Buitenburgbureau liggen er kansen voor landschappelijk herstel, gezonde sociale verbanden en toegevoegde esthetische waarde in ontwikkelingen, als op die plekken natuurwaarden, sociale waarden en inkomstenbronnen elkaar versterken. Het is van belang landeigenaren te inspireren en in beweging te brengen richting een natuur inclusief grondgebruik met oog voor een leefbaar platteland. Hiervoor zijn voorbeelden nodig van landschappen en erven die meerdere doelen dienen. Een prettig en divers landschap waar mensen bewust als onderdeel van het ecosysteem functioneren en daar ook voldoening uit halen. Die menselijke voldoening is in een dichtbevolkt land als Nederland een belangrijke voorwaarde voor het tot stand brengen van een duurzaam landschap in balans.

Het Buitenburgbureau is onderdeel van Coöperatief De Groene Ruyt. Dit is een samenwerking tussen Kwekerij Rendering, Hoveniersbedrijf Oswalds en Het Buitenburgbureau. De Groene Ruyt staat voor een zorgvuldige selectie van bomen, struiken, planten, bloemen en kruiden. Soorten die goed aansluiten bij van oudsher aanwezige landschappelijke karakteristieken en waarmee de flora en fauna ter plaatse maximaal worden ondersteund. Ontwerpen worden daarom gebaseerd op de uitkomsten van historisch en (natuur)landschappelijk onderzoek. De eenmaal geselecteerde bomen, struiken en planten worden op eindafstand in het landschap geplaatst. Het groen wordt op strategische plaatsen afgewisseld en onderbroken door velden, waar naar wens van de opdrachtgever kruidenlagen of bloemrijk grasland wordt ingezaaid. Het eenmaal geplante materiaal hoeft - in tegenstelling tot de traditionele aanpak - niet te worden uitgedund; feitelijk kan de natuur gewoon haar gang gaan.

Dyon Temming

Demobos, de Groene Ruyt

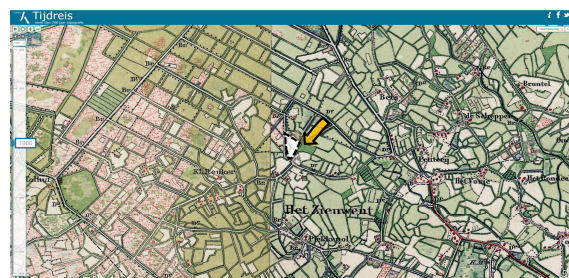
Typologie

Coulisse landschap
beekdalen

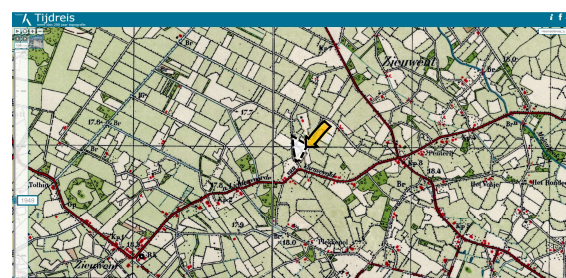
Broekontginningen

heideontginning
Essen

De Boerderij van de familie Hulshof ligt in een gebied dat gevormd is door water. Deze gronden (Broek of Brook) worden gekenmerkt door hoge grondwaterstanden. De ontginning van deze gronden kwam goed op stoom aan het begin van de 19^e eeuw, maar is al aan de gang vanaf de late middeleeuwen. De hogere plekken in het gebied werden al snel bevolkt dit zijn de rood/oranje vlekken op de hoogtekkaart. In en rond Zieuwent werden deze plekken Droebels genoemd, clusters van Boerderijen op zandkopjes in een moerassige omgeving. Hier liggen voornamelijk de akkers. De lagere delen waren in gebruik als hooiland of zomerweide. Op de kaart van 1900 is er nog geen boerderij op deze plek aan de Heemselerweg 1 in Mariënelde, wel iets dat lijkt op een tweetal schuren op het perceel aan de zuidzijde van het erf, vermoedelijk omdat de plek dan nog te nat is voor permanente vestiging. Op de kaart van 1950 is de boerderij er al wel. De bodem bestaat uit een Veldpodzolgrond met een humusrijke teelaarde laag van 20 cm, omgeven door beekerdgronden. De verkaveling in de omgeving was kleinschalig en typerend voor een broeklandschap met singels en greppels. De laatste jaren is de schaalgrootte in het gebied toegenomen. Het huidige gebruik in de omgeving van het plangebied is agrarisch, met een aantal bosjes, weg begeleidende bomenrijen en singels en is het gebied eigenlijk niet meer te onderscheiden van de jonge heideontginningen zoals we die ten zuiden van Mariënelde vinden. Slechts de kronkelige loop van de wegen, die vaak net iets hoger liggen dan de omringende velden verraad dat het hier een broekland betreft. Het soortbestand dat hier er van nature te vinden is bestaat uit water minnende soorten, vooral els, es, wilg, iep, Gelderse roos en bessen. Deze soorten groeien in de perceel scheidende houtsingels en broekbosjes welke werden gebruikt voor houttoegst, ook knotbomen van verschillende soorten zijn een historische verschijningsvorm.

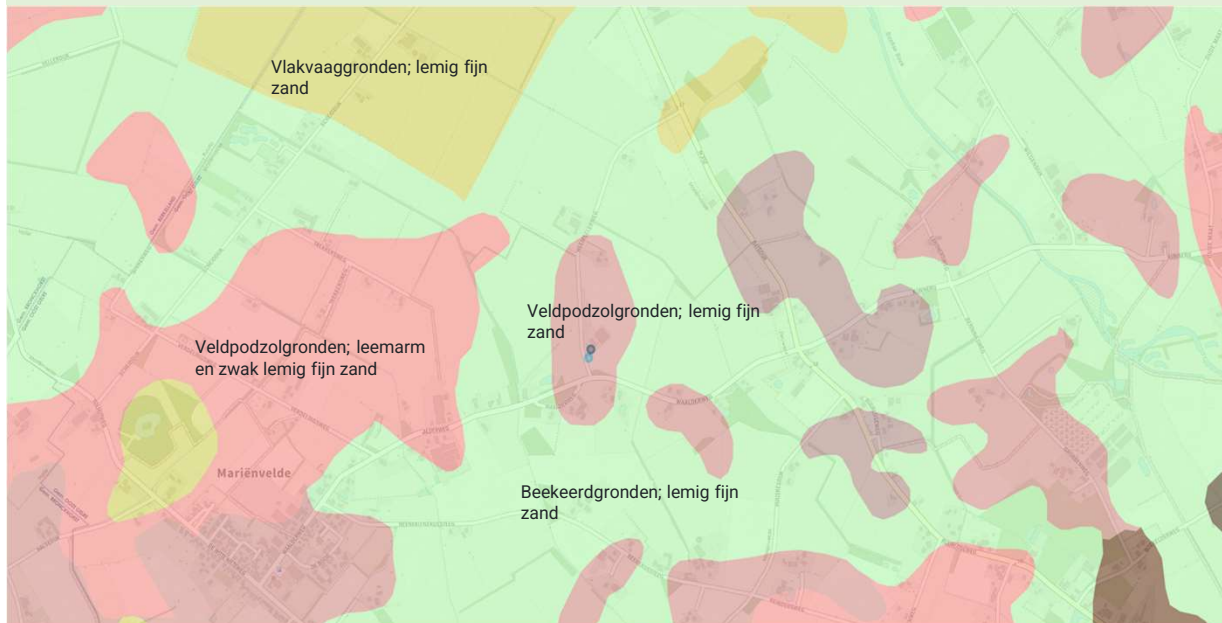

Topografische kaart 1900, Bron: Kadaster

Topografische kaart 1950, Bron: Kadaster

Bodem

Beekeerdgronden zijn zand-eerdgronden die meestal voorkomen in beekdalen. De bekeerdgronden behoren binnen de Nederlandse bodemclassificatie tot de hydro-zandeerdgronden. De bodem bestaat uit een voedselrijke humuslaag die overgaat in een voedselarme laag van dekzand. Beekeerdgrond komt voor in gebieden met een fluctuerende grondwaterstand. In de bodem treedt daardoor oxidatie op. Beekeerdgronden wordt als verzamelnaam gebruikt voor de zwarte- en de bruine bekeerdgronden. Wanneer men het over bekeerdgronden heeft kan het over zowel bruine als zwarte bekeerdgronden gaan.

Zwarte bekeerdgronden: Deze grondsoort komt voor in de lage zandgronden die uit het Pleistoceen stammen. Doordat de grondsoort voorkomt in beekdalen bevat de grond een laag klei. De A-horizont is zwart van kleur en vertoont tekenen van oxidatie door de fluctuerende grondwaterstand.

Bruine bekeerdgronden: De A-horizont van deze grondsoort is bruin gekleurd en bevat sporen van kleig leem. De A-horizont is tussen de 25 en 40 centimeter dik. De oude naam voor de grondsoort is bruine gleygrond.

Een veldpodzolgrond is een bodemtype in het Nederlandse systeem van bodemclassificatie dat behoort tot de suborde van de hydropodzolgronden. In deze suborde worden hydromorfe kenmerken hoog in het profiel waargenomen, wat erop wijst dat ze in het verleden permanent of periodiek met water verzadigd waren.

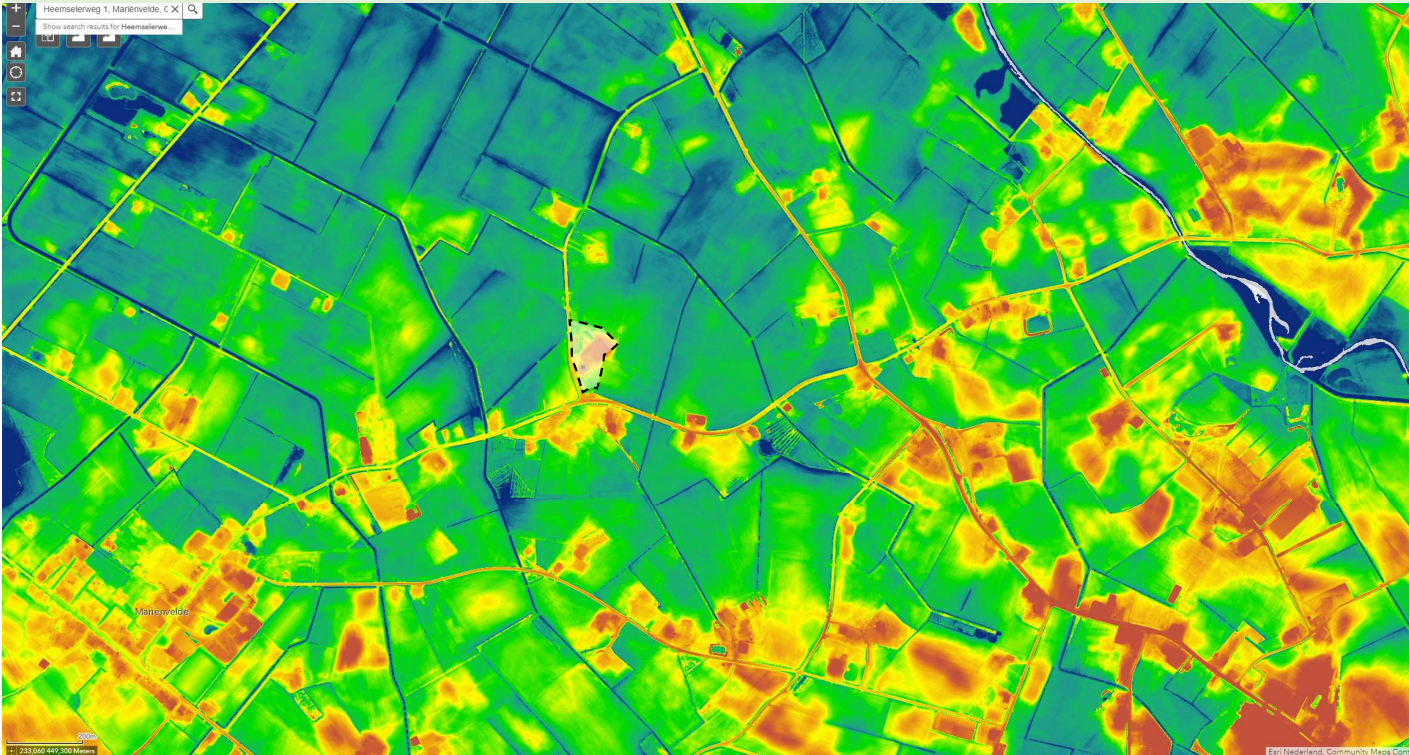
Veldpodzolen zijn de meest voorkomende podzolgronden in Nederland. Ze worden veel aangetroffen in de jonge heideontginningen, gebieden die tot eind de 19e - begin 20e eeuw met heide waren bedekt (de woeste gronden). De veldpodzolgronden liggen in lagere delen, zoals afvoerlose laagten, en op lage ruggen, met relatief hoge grondwaterstanden. Op hogere plaatsen worden ze alleen gevonden als daar tijdens het proces van bodemvorming hoge grondwaterstanden waren; dit is het geval bij bijvoorbeeld dekzandruggen die vroeger in het veen hebben gelegen.

Bij de veldpodzolen wordt aangenomen dat niet de vegetatie, maar de hydrologische ligging van grote invloed op de bodemvorming geweest.

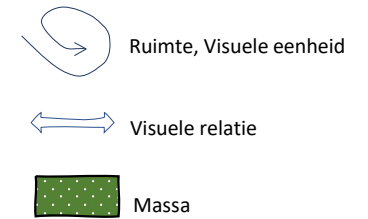
De naam van deze gronden is ontleend aan de vele toponiemen die eindigen op veld in de streken waar ze worden aangetroffen. Een oude benaming voor deze bodem is laag heidepodzol.

Door bemesting zijn de meeste in cultuur gebrachte veldpodzolgronden in de loop der jaren sterk verrijkt in nutriënten. Om weer voedselarme omstandigheden terug te krijgen voor de aanleg van nieuwe natuur moet vaak eerst de bodem worden verschaald door de verrijkte bovengrond af te graven.

Hoogte

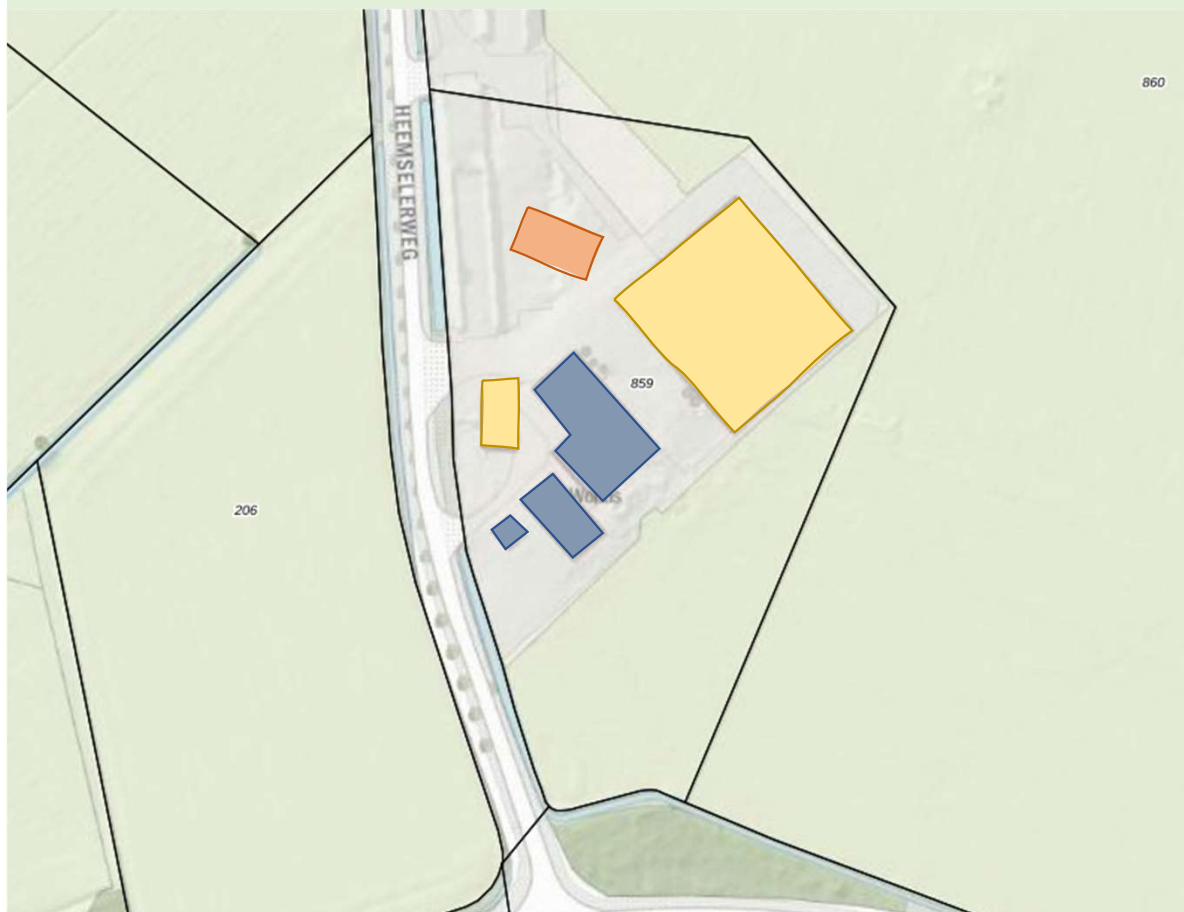
Ruimtes, massa en relaties met de omgeving

Het perceel ligt met haar flank tegen de bomenrij van de Heemselerweg en heeft zo een begrenzing naar het oosten. Naar het westen ligt het erf in het veld.

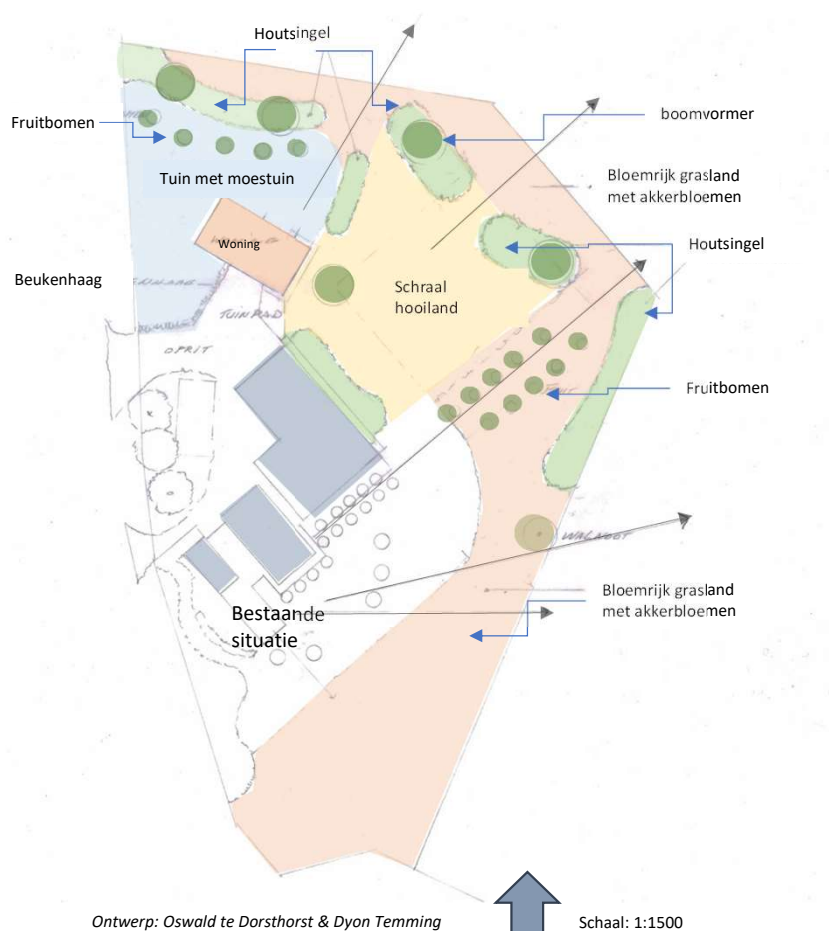

Gebouwensituatie

- Bestaande gebouwen
- Te verwijderen gebouwen
- Nieuwbouw

Landschappelijke inpassing

In dit ontwerp wordt voortgeborduurd op het werk dat Hovenier Oswalds in 2020 uitgevoerd heeft aan de zuidzijde van het erf.

We brengen een 1550 m² houtsingels aan die de begrenzingen vormen van een aantal compartimenten: 1 moestuin met boomgaard, 2 schraal hooiland en het buitengebied. Vanuit de woonhuizen lopen een aantal zichtlijnen naar het noordoosten. De zuidelijke zichtlijn wordt geflankeerd door een dubbele rij hoogstam fruitbomen. De aanleg van de bomen en heesters geschiedt in grote maten op eindafstand. Op 3000m² hooiland en bloemrijk grasland wordt verschaald en de toplaag toegepast ter ophoging van de tuin van het nieuw te bouwen woonhuis.

Het sortiment bestaat uit soorten behorend bij het broeklandschap

Struikvormers (groot) 95st 260/300 met kluit

- A: Gelderse roos
- B: Vogelkers
- C: Hazelaar
- D: Eensteilige Meidoorn
- E: Sleedoorn
- F: Grauwe wilg
- G: Kraakwilg
- H: Katwilg
- I: Gewone Vlier
- J: Wilde Lijsterbes

Struikvormers (klein) 150 st 40/60 wortelgoed

- K: Zwarte Bes
- L: Aalbes
- M: Kruisbes
- N: Hondсроos
- O: Braam
- P: Framboos

Boomvormers 5 st 20/22 tm 28/30 met kluit

- Q: Schietwilg 2 st
- R: Zwarte Els 1 st
- T: Fladderiep 2 st

Fruitbomen 15 st 10/12 op naakte wortel

- U: appelboom hoogstam
- V: Perenboom hoogstam
- W: Pruimenboom struik

Opdrachtgevers :

Jan Hulshof
Heemselerweg 1
Mariënelde

Uitvoerder:

Het Buitenburo
Dyon Temming
Aaltenseweg 59
7131NB Lichtenvoorde
dyon@hetbuitenburo.nl
0638202278